

Data-geïnformeerd werken in het voortgezet onderwijs:

Het gebruik van leerlingdata om de lespraktijk van docenten te verbeteren

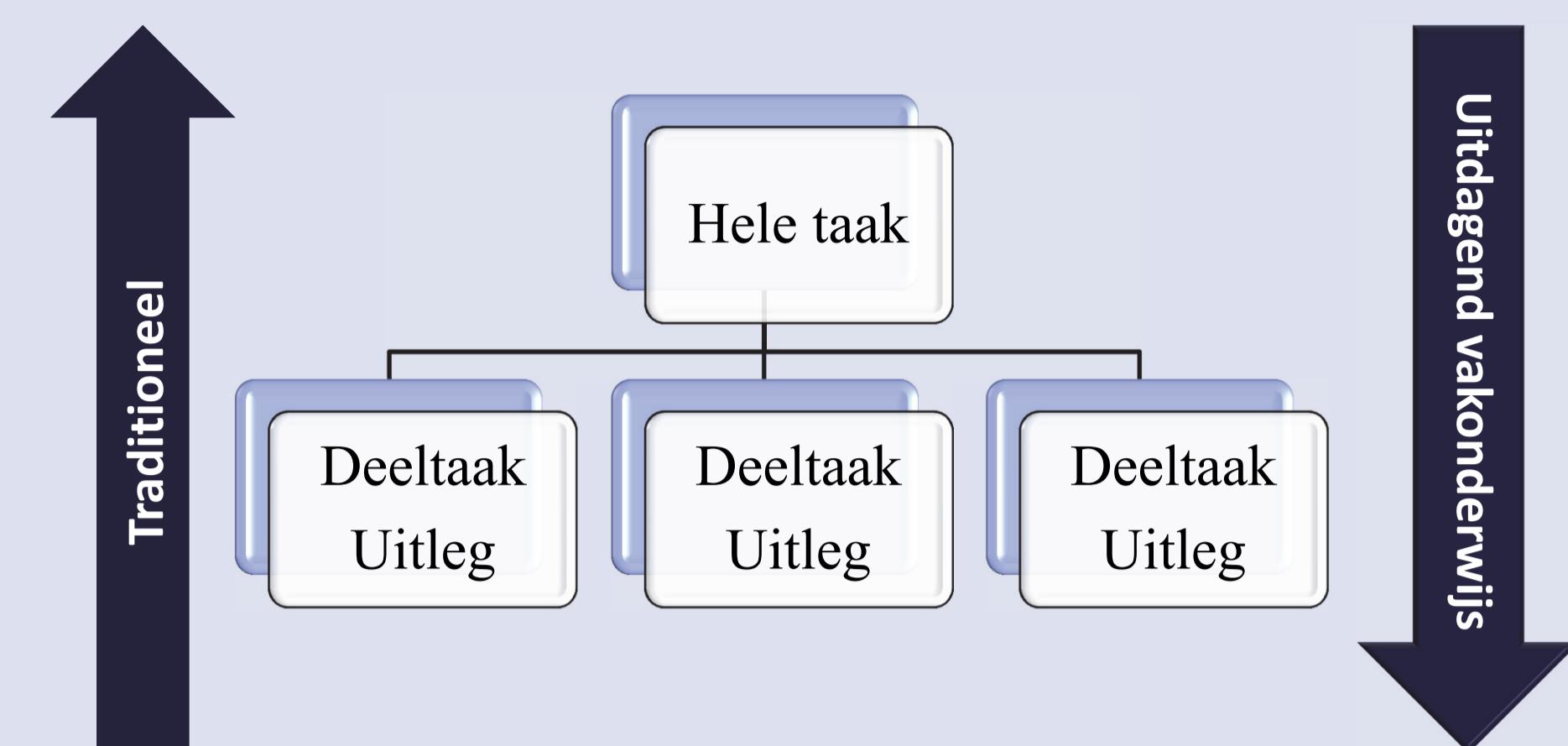
Onderzoek Michiel Dam, 2014-2016

Probleemstelling

Beslissingen in het onderwijs blijken vaak genomen te worden op basis van intuïtie en/of ervaringen. Wanneer echter gekeken wordt op welke wijze een school *effectief* kan verbeteren, dan blijkt het gebruik van data een belangrijk onderdeel. In dit onderzoek ligt de focus op het gebruik van data door docenten en de veranderingen in hun lespraktijk in de richting van uitdagend vakonderwijs.

Deelnemende docenten zullen gebruik maken van leerling data als input voor hun eigen professionele ontwikkeling. Omdat data die inzicht geven in wat er moet verbeteren, niet altijd zeggen hoe dit dient te gebeuren, worden deelnemende docenten hierbij ondersteund met een tweetal interventies: het leren van succes en een modulaire benadering; het gebruik van lesbouwstenen om lessen te (her)ontwerpen.

Onderzoeksraag

Wat zijn kenmerken van een effectieve professionalisering aanpak die docenten hun leerlingdata laat gebruiken om zelf hun didactisch repertoire uit te laten breiden in de richting van uitdagend vakonderwijs?

Deelvragen

- In hoeverre hebben docenten sterke voornemens om voort te bouwen op hun reguliere didactische benadering?
- In hoeverre gebruiken de docenten de leerlingdata over leerproces en leerresultaat bij het nemen van hun beslissingen in het traject?
- In hoeverre ontwikkelen docenten hun didactisch repertoire in de richting van uitdagend vakonderwijs?

Interventie A – Leren van succes

"Treatment is not fixing what is broken, it is nurturing the best"

Het gebruik van succeservaringen om docenten te motiveren voor een gedragsverandering^{2,3}

Interventie B – Modulaire benadering

Het gebruik van een set lesbouwstenen om veelsoortige lessen te (her)ontwerpen; A. in kaart brengen bestaande situatie, B. vergelijken met gewenste situatie, C. bestaande situatie in stappen aanpassen om gewenste situatie te benaderen^{2,3}

Methode

Docent verzamelt leerlingdata
(bv. 80% had het leerdoel behaald)

Docent verzamelt leerlingdata

Docent verzamelt leerlingdata

Docent verzamelt leerlingdata

Les 1

Les 2

Les 3

Les 4

Bijeenkomst 1
Voormeting
Interventies A&B

Bijeenkomst 2
Reflectie op leerlingdata
Interventies A&B

Bijeenkomst 3
Reflectie op leerlingdata
Interventies A&B

Bijeenkomst 4
Reflectie op leerlingdata
Interventies A&B

Bijeenkomst 5
Nameting

Onderzoeksdata:

- Voornemens om lessen te veranderen
- Lesontwerpen in bouwstenen
- Leerlingdata over het leerproces en leerresultaat

¹ Seligman, M. (2002). *Authentic happiness*. New York: Free Press.

² Dam, M., Janssen, F. J. J. M., & Van Driel, J. H. (2013). Concept-context onderwijs leren ontwerpen en uitvoeren – een onderwijsvernieuwing praktisch bruikbaar maken voor docenten. *Pedagogische Studieën*, 90(2), 63-77.

³ Dam, M. (2014). *Making Educational Reforms Practical for Teachers: Using a Modular, Success-Oriented Approach to Make a Context-Based Educational Reform Practical in Dutch Biology Education*. ICLON PhD Dissertation series, Leiden University, the Netherlands.

Leiden University Graduate School of Teaching

Universiteit Leiden

ICLON

Dit onderzoek maakt deel uit van het Postdoc-VO programma en is mogelijk gemaakt door het ministerie van OCW

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.